

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πληροφορίες: Α. Νιγιάννης

Τηλέφωνο: 210 344 2237

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πληροφορίες: Ι. Μπουσδούνης

Τηλέφωνο: 210 344 2191

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πληροφορίες: Ι. Καπουτσής

Τηλέφωνο: 210 344 3617

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Πληροφορίες: Δ. Κερερές

Τηλέφωνο: 210 344 2213

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Πληροφορίες: Δ. Διαμαντίδης

Τηλέφωνο: 210 344 2472

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ

Πληροφορίες: Σ.Μ. Καραμαλάκου-Λάππα

Τηλέφωνο: 210 344 3286

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Πληροφορίες: Β. Μακρή

Τηλέφωνο: 210 344 3190

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πληροφορίες: Π. Ρούνη

Τηλέφωνο: 210 344 3464

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Πληροφορίες: Ε. Κόλλια

Τηλέφωνο: 210 344 2172

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι

Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>

Να διατηρηθεί μέχρι

Βαθμός Ασφαλείας

Βαθ. Προτερ. **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 19-08-2026

Αριθ. Πρωτ.: 109113/ΓΔ4

Α Π Ο Φ Α Σ Η

**Θέμα: «Εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας μαθητών/τριών
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων»**

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4452/2017 «Ρύθμιση θεμάτων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 17).
- β. της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258).
- γ. του άρθρου 45, της παρ. 2 του άρθρου 47 και του άρθρου 63 του ν. 1566/1985 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 167).
- δ. του ν. 682/1987 «Περί Ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαιδύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων» (Α' 244)
- ε. της παρ. 13 του άρθρου 111 του ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101).
- στ. του άρθρου 8 του ν. 3699/2008 «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» (Α' 199).
- ζ. του ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 193).
- η. του άρθρου 66 του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).
- θ. του άρθρου 48 του ν. 4415/2016 «Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 159).
- ι. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
- ια. του π.δ. 7/2018 «Εναρμόνιση νομοθεσίας με οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς κανονισμούς (ΕΕ L326/11.12.2015)» (Α' 12).
- ιβ. του π.δ. 18/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31).
- ιγ. του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
- ιδ. του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων-Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών-Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).
- ιε. του π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).
2. Την υπ' αριθμ. Γ4/931/671/13.11.1986 κανονιστική Απόφαση «Σχολικές Αθλητικές Εκδηλώσεις» (ΦΕΚ Β' 99/26-02-1987) που κυρώθηκε με το αρ. 16 του ν. 1824/1988 (Α' 296).
3. Τις υπ' αριθμ. Γ2/4867/28.08.1992 (Β' 629), Γ1/377/865/18.9.1992 (Β' 577) και 107632/Γ7/2.10.2003 (Β' 1477), υπουργικές αποφάσεις ως προς τη λειτουργία Επιτροπών Σχολικών Δραστηριοτήτων.
4. Την υπ' αριθμ. Γ2/455/07.02.2000 Υ.Α. «για την Αγωγή Σταδιοδρομίας» (Β' 161).
5. Την υπ' αριθμ. Φ.353.1./324/105657/Δ1/8.10.2002 Υ.Α. (Β' 1340) «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. και των συλλόγων των διδασκόντων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπουργική απόφαση 353.1/1/4517/Δ1/17.01.2003 (Β' 64).
6. Την υπ' αριθμ. 170405/ΓΓ1/28.12.2021 Υ.Α. «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των Διευθυντών Εκπαίδευσης.» (Β' 6273).

7. Την υπ' αριθμ. 1720/2006/ΕΚ απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2006 για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης.
8. Την υπ' αριθμ. 148852/Δ5/28.12.2023 Υ.Α. "Αντικατάσταση της υπό στοιχεία 190677/Δ5/10.11.2016 απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Αθλητικές δραστηριότητες σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Β' 3754)»" (Β' 7541).
9. Την υπ' αριθμ. 172877/Δ3/17.10.2016 Υ.Α. «Καθορισμός διαδικασίας σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης προγραμμάτων συνεκπαίδευσης» (Β' 3561).
10. Την υπ' αρ. 88348/Δ3/30.5.2018 Υ.Α. «Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών και του κλάδου ΔΕ01 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης.» (Β'2038).
11. Την υπ' αριθμ. 102791/ΓΔ4/10.09.2024 Υ.Α. «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην έναρξη και λήξη του σχολικού και διδακτικού έτους, στις αργίες, στις διακοπές, στις εγγραφές, στις μετεγγραφές, στη φοίτηση, στις απουσίες, στα παιδαγωγικά μέτρα, στον χαρακτηρισμό της διαγωγής και στην οργάνωση των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» (Β'5130).
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2021 για τη θέσπιση του Προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013.
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/888 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2021 για τη θέσπιση του Προγράμματος για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1475 και (ΕΕ) αριθ. 375/2014.
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1296/2013, (ΕΕ) 1301/2013, (ΕΕ) 1303/2013, (ΕΕ) 1304/2013, (ΕΕ) 1309/2013, (ΕΕ) 1316/2013, (ΕΕ) 223/2014, (ΕΕ) 283/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012.
15. Την υπ' αριθ. 126771/Η1/9.10.2025 (ΑΔΑ: 610Κ746ΝΚΠΔ-Ψ32) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού & Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας «Ορισμός της Ελληνικής Εθνικής Αρχής των Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus+» και «Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης» για την προγραμματική περίοδο 2021-2027».
16. Την υπ' αριθ. 90136/Η1/23.07.2021 (Β' 3483) Υπουργική Απόφαση «Ορισμός Εθνικού Οργανισμού (Εθνικής Μονάδας Συντονισμού) για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+, 2021-2027».
17. Την υπ' αριθ. 77337/Η1/26.06.2025 (ΑΔΑ: 98Ρ046ΝΚΠΔ-39Ρ) Υπουργική Απόφαση «Ορισμός Προωθητών/τριών του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Erasmus+» για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ανά Περιφερειακή Διεύθυνση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης».
18. Την υπ' αριθ. 25735/Η1/20.02.2020 (Β' 625) Υπουργική Απόφαση «Πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος ERASMUS+, Διαδικασία Συμμετοχής και Μετακινήσεων».
19. Τον ισχύοντα Οδηγό του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Erasmus+».
20. Την υπ' αριθ. 42474/Η1/12.04.2022 (ΑΔΑ: ΨΗΤΝ46ΜΤΛΗ-Θ92) Υπουργική Απόφαση «Ορισμός Εθνικού Οργανισμού Υποστήριξης eTwinning στο πλαίσιο εφαρμογής του του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης

Μαΐου 2021 αναφορικά με την υλοποίηση του Προγράμματος «Erasmus+» για τους τομείς «Εκπαίδευση» και «Κατάρτιση» κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027».

21. Την υπ' αριθ. (2023) 7886125/20.11.2023 υπογεγραμμένη σύμβαση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (EACEA) και του ΙΤΥΕ-«Διόφαντος», με την οποία εγκρίνεται η υποβληθείσα πρόταση και ο προϋπολογισμός για την εκτέλεση του έργου Project No 101143092 - eTwinning NSO GREECE 2024-2026 (eTwinning NSO GR), για διάστημα έως 28 Φεβρουαρίου 2026.
22. Την υπ' αριθ. 20883/ΓΔ4/12.02.2020 Υ.Α. «Εκδρομές-Εκπαιδευτικές επισκέψεις και μετακινήσεις μαθητών/τριών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας. (Β'456)
23. Την ανάγκη πραγματοποίησης σχολικών εκπαιδευτικών εκδρομών, εντός και εκτός της χώρας, μαθητών και μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών Δημοσίων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και του καθορισμού των αρμοδίων οργάνων και της διαδικασίας έγκρισής τους.
24. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., σύμφωνα με την υπ' αριθ. Φ.1/Γ/167/ 30993 /Β1/12 - 03-2026 εισήγηση του άρθρου 24 του ν.4270/2014 (Α'143) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.
25. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ορισμός εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας

Ως εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας ορίζεται η οργανωμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα των μαθητών/τριών σε χώρο εκτός σχολείου, στην ευρύτερη κοινότητα, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, που στόχο έχει τη σύνδεση της σχολικής γνώσης με το κοινωνικό, πολιτισμικό και φυσικό περιβάλλον, τον εμπλουτισμό και την εφαρμογή της διδακτικής διαδικασίας, τη βιωματική μάθηση, την κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών και την ανάπτυξη του δημοκρατικού ήθους.

Άρθρο 2

Σκοπός και στόχοι των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας

1. Σκοπός των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας είναι η διασύνδεσή τους με το περιεχόμενο των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών ώστε οι μαθητές/τριες να αποκτούν ολιστική προσέγγιση στη μάθηση, να συνδέουν τη σχολική γνώση με το κοινωνικό, πολιτισμικό και φυσικό περιβάλλον και να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε δραστηριότητες εκπαιδευτικού χαρακτήρα που συνδράμουν στη βιωματική μάθηση και την κοινωνικοποίησή τους.

2. Οι βασικοί στόχοι των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας είναι:

- α. Ο εμπλουτισμός της εκπαιδευτικής εμπειρίας και του προγράμματος σπουδών μέσω της παρατήρησης, της διερεύνησης και της συμμετοχής,
- β. Η γνωριμία με τους θεσμούς της δημοκρατίας, η ανάπτυξη δημοκρατικού ήθους και η εμπέδωση των αξιών των δικαιωμάτων του ανθρώπου,
- γ. Η ανάπτυξη κουλτούρας ενεργού πολίτη, η ανάληψη πρωτοβουλιών και η συμμετοχή σε δράσεις εθελοντισμού,

- δ. Η ευαισθητοποίηση σε θέματα πολιτιστικά, ιστορικά, κοινωνικά, επιστημονικά και η καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης,
- ε. Η επαφή με το φυσικό περιβάλλον, η ευαισθητοποίηση σε θέματα αειφορίας και βιωσιμότητας και η ενίσχυση της σωματικής και ψυχικής υγείας και ευεξίας,
- στ. Η διασύνδεση του σχολείου με την τοπική κοινωνία και την οικονομική ζωή, η γνωριμία με τα επαγγέλματα και ο επαγγελματικός προσανατολισμός,
- ζ. Η βιωματική εξοικείωση με τις τεχνολογικές εξελίξεις και το σύνολο των εφαρμοσμένων θετικών επιστημών,
- η. Η βελτίωση των ικανοτήτων στις ξένες γλώσσες, η ενίσχυση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και οι αλληλεπιδράσεις με μαθητές/τριες από διαφορετικά κράτη και πολιτισμικά περιβάλλοντα
- θ. Η ανάπτυξη των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων,
- ι. Η υποστήριξη της ολοκληρωμένης γνωστικής, κοινωνικής και ψυχολογικής ανάπτυξης μέσω της σταδιακής αυτονόμησης, της ανάληψης υποχρεώσεων και ευθυνών, της καλλιέργειας της ενσυναίσθησης και του σεβασμού των άλλων,
- ια. Η παροχή ευκαιριών μάθησης, προσωπικής ανάπτυξης και διεύρυνσης των οριζόντων και των προσδοκιών των μαθητών/τριών.

Άρθρο 3

Τύποι εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας

1. Οι εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας διακρίνονται στους κάτωθι τύπους:

- α) Σχολικοί περίπατοι,
- β) Διδακτικές επισκέψεις,
- γ) Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πλαίσιο εγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών ομίλων και επισκέψεις σε Κέντρα Καινοτομίας,
- δ) Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών,
- ε) Ημερήσια ή πολυήμερη εκπαιδευτική εκδρομή,
- στ) Συμμετοχή μαθητών/τριών σε διαγωνισμούς, μαθητικά συνέδρια, ημερίδες, δράσεις και λοιπές εκδηλώσεις στο εσωτερικό,
- ζ) Επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων,
- η) Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εξωτερικό στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων, διεθνών προγραμμάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δράσεων,
- θ) Εκπαιδευτικές δράσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Erasmus+»,
- ι) Σχολικές Αθλητικές Δραστηριότητες – Αγώνες.

2. Μετακινήσεις μαθητών/ριών και εκπαιδευτικών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό στο πλαίσιο δράσεων των περ. στ), η), θ) και ι) είναι δυνατό να πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.

3. Σε όλους τους τύπους των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας δύναται να υλοποιούνται εκπαιδευτικές δράσεις ενεργού πολίτη, όπως ενδεικτικά δράσεις παροχής βοήθειας σε έκτακτες καταστάσεις, δράσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα, δράσεις αλληλεγγύης, δράσεις ανάπλασης και καθαρισμού του φυσικού περιβάλλοντος, ενημερωτικές εκστρατείες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την υγεία και την εκπαίδευση, εκδηλώσεις ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος καθώς και φιλοζωικές εκδηλώσεις.

4. Πριν την πραγματοποίηση κάθε εκπαιδευτικής δράσης της παρ. 1 προηγείται οργανωμένη παιδαγωγική προετοιμασία των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών από τους συνοδούς εκπαιδευτικούς και μετά το πέρας της δράσης πραγματοποιείται η αποτίμηση της.

5. Σε πολυήμερες εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας, στις ημέρες μετακίνησης δεν συνυπολογίζονται οι διανυκτερεύσεις κατά τη διάρκεια της μετακίνησης των μαθητών/ριών με πλοία, σε περίπτωση που αυτά εκτελούν βραδινά δρομολόγια.

6. Οι μαθητές/τριες που δεν συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας παραμένουν στο σχολείο και παρακολουθούν το ειδικά διαμορφωμένο ωρολόγιο πρόγραμμα ή συμμετέχουν σε σχολικές δραστηριότητες, όπως ορίζεται σύμφωνα με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

7. Ειδικότερα στις Σ.Μ.Ε.Α.Ε. για την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων της παρ. 1 απαιτείται η συμμετοχή του 50% των μαθητών/τριών για τους οποίους οργανώνεται η εκάστοτε δράση.

Άρθρο 4 **Σχολικοί Περίπατοι**

1. Ως σχολικός περίπατος ορίζεται η πεζή ή με χρήση μεταφορικού μέσου οργανωμένη μετάβαση των μαθητών/τριών σε προορισμούς που βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τη σχολική μονάδα και συνδέεται απαραίτητα με τους σκοπούς και τους στόχους του άρθρου 2.
2. Οι σχολικοί περίπατοι πραγματοποιούνται εντός του διδακτικού ωραρίου, την ίδια ημέρα για όλες τις τάξεις της σχολικής μονάδας και δύναται να πραγματοποιούνται σε διαφορετικούς προορισμούς ανά τάξη.
3. Κάθε διδακτικό έτος δύναται να πραγματοποιούνται έως πέντε (5) σχολικοί περίπατοι ανά τάξη και εντός του ίδιου μήνα δεν πραγματοποιούνται περισσότεροι του ενός.
4. Οι διδάσκοντες/ουσες εκπαιδευτικοί συνοδεύουν τους/τις μαθητές/τριες στον περίπατο, εκτός εάν κατά την κρίση του Συλλόγου Διδασκόντων, η συμμετοχή κάποιου/ας εκπαιδευτικού καθίσταται αδύνατη. Στην περίπτωση αυτή, συμπεριλαμβάνεται σχετική αναφορά στο πρακτικό της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων.
5. Απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγματοποίηση περιπάτου με μεταφορικό μέσο είναι η συμμετοχή του 70% των μαθητών/τριών που φοιτούν στη σχολική μονάδα.
6. Τις ημέρες πραγματοποίησης των σχολικών περιπάτων ομάδες μαθητών/τριών δύνανται να πραγματοποιούν εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας στο πλαίσιο των άρθρων 6 και 9, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της παρούσας.

Άρθρο 5 **Διδακτικές επισκέψεις**

1. Ως διδακτική επίσκεψη ορίζεται η οργανωμένη, πεζή ή με χρήση μεταφορικού μέσου, μετάβαση των μαθητών/τριών για τη διεξαγωγή μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών. Οι διδακτικές επισκέψεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ετήσιου σχεδιασμού του εκπαιδευτικού έργου, αποσκοπούν στη βιωματική μάθηση και συνδέονται απαραίτητα με τους σκοπούς και στόχους του άρθρου 2.

2. Διδακτικές επισκέψεις πραγματοποιούνται ιδίως, σε χώρους πολιτισμικής, επιστημονικής, ιστορικής, θρησκευτικής, εθνολογικής ή περιβαλλοντικής αναφοράς, σε αξιοθέατα φυσικού κάλλους, σε χώρους καλλιτεχνικής δημιουργίας, σε φορείς που προάγουν τις επιστήμες και την τεχνολογία, σε ακίνητα με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, πολεοδομική ή τεχνική σημασία, σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, σε μονάδες παραγωγής, σε εκπαιδευτικές δομές, σε βιβλιοθήκες ή αθλητικές εγκαταστάσεις.

3. Κάθε διδακτικό έτος πραγματοποιούνται έως εννέα (9) διδακτικές επισκέψεις ανά τάξη ή τμήμα ή ομάδες τμημάτων, ομάδα προσανατολισμού, τομέα, όμιλο, ειδικότητα ή τμήμα ειδικότητας ή μουσικό σύνολο.

4. Οι διδακτικές επισκέψεις είναι ολιγόωρες, πραγματοποιούνται εντός του διδακτικού ωραρίου και η διάρκειά τους μπορεί να παραταθεί έως και δύο ώρες κατά την κρίση του/της Διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας. Ειδικά για τους/τις μαθητές/τριες των Τομέων και των Ειδικοτήτων των ΕΠΑ.Λ. και των Λυκείων ΕΝΕΕΓΥ-Λ, η διάρκειά τους μπορεί να παραταθεί για όσες ώρες απαιτείται κατά την κρίση του/της Διευθυντή/Διευθύντριας του σχολείου.

5. Συνοδοί εκπαιδευτικοί ορίζονται κατά προτεραιότητα εκείνοι/ες που σύμφωνα με το Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα (ΕΩΠ) διδάσκουν στη συγκεκριμένη τάξη ή τμήμα ή σε ομάδες τμημάτων, εργαστήριο, ομάδα προσανατολισμού, τομέα, όμιλο, ειδικότητα ή τμήμα ειδικότητας, ή μουσικό σύνολο.

6. Για την πραγματοποίηση της διδακτικής επίσκεψης απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον του 70% των φοιτώντων μαθητών και μαθητριών της τάξης ή του εκάστοτε τμήματος, τομέα, ειδικότητας ή τμήματος ειδικότητας ή εργαστηρίου που πρόκειται να μετακινηθεί.

Άρθρο 6

Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πλαίσιο εγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών ομίλων και επισκέψεις σε Κέντρα Καινοτομίας

1. Ως εκπαιδευτικές επισκέψεις ορίζονται οι μετακινήσεις μαθητών/τριών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο:

α) εγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων και συγκεκριμένα προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αγωγής υγείας, πολιτιστικών θεμάτων και αγωγής σταδιοδρομίας,

β) εκπαιδευτικών ομίλων.

2. Κάθε ομάδα μαθητών/τριών που συμμετέχει σε προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων ή εκπαιδευτικούς ομίλους της παρ. 1 δύναται να συμμετέχει σε έως δύο (2) εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εσωτερικό ή εξωτερικό ανά σχολικό έτος. Οι ως άνω εκπαιδευτικές επισκέψεις έχουν διάρκεια έως τριών (3) εργάσιμων ημερών ή έως πέντε (5) ημερών, εφόσον συμπεριληφθούν έως δύο (2) ημέρες αργίας. Στις μετακινήσεις της παρούσας παραγράφου δεν συμπεριλαμβάνεται η ολιγόωρη μετακίνηση της ομάδας για τη συμμετοχή της στην παρουσίαση των προγραμμάτων της παρ. 1 στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

3. Οι επισκέψεις της παρ. 1 αφορούν την ομάδα μαθητών/τριών η οποία υλοποιεί το πρόγραμμα ή συμμετέχει στον εκπαιδευτικό όμιλο. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη

διενέργεια τους είναι η συμμετοχή τουλάχιστον του 70% των μαθητών/ριών που υλοποιούν το πρόγραμμα ή συμμετέχουν στον εκπαιδευτικό όμιλο. Οι συνοδοί πρέπει να είναι εκπαιδευτικοί που έχουν αναλάβει την υλοποίηση των προγραμμάτων ή των ομίλων της παρ. 1 με δυνατότητα συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού με άλλους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας. Οι ανωτέρω επισκέψεις λαμβάνουν χώρα οποτεδήποτε μέσα στο διδακτικό έτος και μέχρι δέκα (10) ημέρες πριν τη λήξη των μαθημάτων.

4. Ειδικότερα, οι επισκέψεις σε Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΕ.Π.Ε.Α.) στο πλαίσιο προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων διαρκούν έως τρεις (3) εργάσιμες ημέρες ή έως πέντε (5) ημέρες, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) ημέρες αργίας. Οι Σ.Μ.Ε.Α.Ε. δύναται να πραγματοποιούν είτε έως επτά (7) εκπαιδευτικές επισκέψεις διάρκειας μιας (1) ημέρας, είτε συνδυασμό πολυήμερων και μονοήμερων επισκέψεων υπό τη προϋπόθεση πως ο συνολικός αριθμός των ημερών επίσκεψης δεν υπερβαίνει τις επτά (7) ημέρες.

5. Επιπλέον, με στόχο την ενημέρωση των μαθητών σε θέματα καινοτομίας και τεχνολογίας αιχμής, οι μαθητές/τριες όλων των τάξεων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιούν επισκέψεις σε Κέντρα Καινοτομίας. Η επίσκεψη στα Κέντρα Καινοτομίας δύναται να περιλαμβάνει μια (1) διανυκτέρευση σε περιπτώσεις που το Κέντρο Καινοτομίας απέχει από τη σχολική μονάδα περισσότερο από εκατό (100) χιλιόμετρα ή η σχολική μονάδα ανήκει σε νησιωτική περιοχή. Κατ'εξάιρεση, σχολικές μονάδες νησιωτικών περιοχών δύναται να διανυκτερεύσουν έως δύο ημέρες εφόσον η επιστροφή στη σχολική μονάδα εντός μιας ημέρας δεν είναι εφικτή βάσει των ακτοπλοϊκών δρομολογίων. Σε αυτήν την περίπτωση, η δράση εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε χώρους της παρ. 2 του άρθρου 5.

Άρθρο 7

Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών

1. Στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών δύναται να πραγματοποιούνται στο εσωτερικό ή εξωτερικό:

α. έως μία (1) εκπαιδευτική επίσκεψη ανά τάξη Γυμνασίου, τάξη Γενικού Λυκείου και Α' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου.

β. έως δύο (2) εκπαιδευτικές επισκέψεις ανά τάξη ή τμήματα τάξεων, τομέα, ειδικότητα ή τμήμα ειδικότητας Β' και Γ' ΕΠΑ.Λ..

Οι ως άνω εκπαιδευτικές επισκέψεις έχουν διάρκεια έως τριών (3) εργάσιμων ημερών ή έως πέντε (5) ημερών, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) ημέρες αργίας.

2. Ειδικότερα, οι Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών δύναται να πραγματοποιούν στο εσωτερικό ή εξωτερικό:

α. έως μία (1) εκπαιδευτική επίσκεψη ανά τάξη Γυμνασίου Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.), Λυκείου Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.), Γυμνασίου ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ., Α' τάξη Λυκείου ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.,

β. έως δύο (2) εκπαιδευτικές επισκέψεις ανά τάξη Εργαστηρίου Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.) και ανά τάξη, τομέα, ειδικότητα ή τμήμα ειδικότητας Β', Γ' και Δ' Λυκείου ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.

Οι ως άνω εκπαιδευτικές επισκέψεις έχουν διάρκεια έως τριών (3) εργάσιμων ημερών ή έως πέντε (5) ημερών, εφόσον συμπεριληφθούν έως δύο (2) ημέρες αργίας. Δύναται να πραγματοποιούνται περισσότερες από μια πολυήμερες ή μονοήμερες επισκέψεις υπό τη προϋπόθεση πως ο συνολικός αριθμός των ημερών επίσκεψης δεν υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες.

3. Το πρόγραμμα των εκπαιδευτικών επισκέψεων δύναται να είναι διαθεματικό και να συνδέεται με συγκεκριμένους διδακτικούς στόχους και διδακτικές ενότητες περισσότερων του ενός μαθημάτων.

4. Οι επισκέψεις του παρόντος άρθρου πραγματοποιούνται έως δέκα (10) ημέρες πριν τη λήξη των μαθημάτων και για την πραγματοποίησή τους πρέπει να συμμετέχει τουλάχιστον το 70% των φοιτώντων μαθητών/τριών του τμήματος, της τάξης, του τομέα, της ειδικότητας ή του τμήματος ειδικότητας που πρόκειται να μετακινηθεί.

5. Κατά την υλοποίηση προγραμμάτων συνεκπαίδευσης, μεταξύ Σ.Μ.Ε.Α.Ε. και λοιπών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πραγματοποιείται ο αριθμός των εκπαιδευτικών επισκέψεων που έχουν καθοριστεί στα πρακτικά αποφάσεων των Συλλόγων Διδασκόντων των συνεργαζόμενων σχολικών μονάδων, εφόσον τα προγράμματα αυτά έχουν σχεδιαστεί και εγκριθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στην 172877/Δ3/17-10-2016 υπουργική απόφαση (Β' 3561).

Άρθρο 8

Ημερήσια και Πολυήμερη Εκπαιδευτική Εκδρομή

1. Ως ημερήσια εκπαιδευτική εκδρομή στο εσωτερικό και ως πολυήμερη εκπαιδευτική εκδρομή στο εσωτερικό ή εξωτερικό, ορίζεται η οργανωμένη μετάβαση των μαθητών/τριών οποιασδήποτε τάξης, σε χώρους πολιτισμικής, επιστημονικής, ιστορικής ή περιβαλλοντικής αναφοράς, σε αξιοθέατα φυσικού κάλλους, σε χώρους καλλιτεχνικής δημιουργίας και σε φορείς που προάγουν τις επιστήμες και την τεχνολογία.

2. Πραγματοποιείται μία (1) ημερήσια εκπαιδευτική εκδρομή χωρίς διανυκτέρευση στο εσωτερικό ανά τάξη, έως και δέκα (10) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων. Η ημερήσια εκδρομή δύναται να πραγματοποιηθεί ανά τάξη ή τμήματα τάξεων σε διαφορετικούς προορισμούς, αλλά την ίδια ημέρα.

3. Πραγματοποιείται μία (1) πολυήμερη εκδρομή διάρκειας έως πέντε (5) ημερών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό στην οποία συμμετέχουν οι μαθητές/τριες της τελευταίας τάξης των Γενικών Λυκείων (ΓΕ.Λ.), των Ειδικών Λυκείων, Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), των Λυκείων των Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων-Λυκείων (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.) και των Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.). Η διάρκεια της εκδρομής μπορεί να παραταθεί συνολικά έως και επτά (7) ημέρες εάν συμπεριληφθούν έως και δύο ημέρες αργίας. Η πολυήμερη εκδρομή είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί σε διαφορετικούς προορισμούς ανά ομάδες τμημάτων.

Η πολυήμερη εκδρομή πραγματοποιείται κατά το χρονικό διάστημα από 15 Οκτωβρίου έως την τελευταία ημέρα μαθημάτων πριν από την έναρξη των διακοπών των Χριστουγέννων και από 1 Φεβρουαρίου έως και δέκα ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.

4.Απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγματοποίηση των εκδρομών του παρόντος άρθρου είναι η συμμετοχή του 70% του αριθμού των μαθητών/τριών που φοιτούν στην τάξη ή στις ομάδες τμημάτων που πραγματοποιούν την εκπαιδευτική εκδρομή.

Άρθρο 9

Συμμετοχή μαθητών/τριών σε διαγωνισμούς, μαθητικά συνέδρια, ημερίδες, δράσεις και λοιπές εκδηλώσεις στο εσωτερικό

1.Προβλέπεται η μετακίνηση στο εσωτερικό μαθητών/τριών κατά τις εργάσιμες ημέρες, το Σάββατο ή/και την Κυριακή για συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς, εκδηλώσεις (όπως ενδεικτικά μαθητικά συνέδρια, ημερίδες, προγράμματα, θεματικά δίκτυα σχολικών δραστηριοτήτων, συμπόσια, καλλιτεχνικά δρώμενα, συναντήσεις σχολικών δικτύων «ASPnet UNESCO») δράσεις ευρωπαϊκών προγραμμάτων όπως «eTwinning» ή δράσεις ενεργού πολίτη και εθελοντισμού, οι οποίες οργανώνονται από τις αρμόδιες κεντρικές, περιφερειακές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., από ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιστημονικές και περιβαλλοντικές ενώσεις, φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και κρατικούς φορείς. Στόχος των ανωτέρω δράσεων είναι η προβολή του εκπαιδευτικού έργου και η διάχυση καλών πρακτικών.

2.Με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων ορίζεται η διάρκεια της δράσης η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις τρεις (3) εργάσιμες ημέρες. Απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της δράσης είναι ότι δεν διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας.

3. Για τη συμμετοχή των μαθητών/τριών σε δράσεις του παρόντος άρθρου, η απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων πέρα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15, περιγράφει επακριβώς τη δράση στην οποία πρόκειται να συμμετέχουν οι μαθητές/τριες και τεκμηριώνει τους λόγους συμμετοχής των μαθητών/τριών. Ο αριθμός των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών προκύπτει από την ενεργό συμμετοχή τους στη δράση. Η παθητική συμμετοχή των μαθητών/τριών ως ακροατών διαλέξεων, ομιλιών ή συνεδρίων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Ο Σύλλογος Διδασκόντων για την έγκριση της μετακίνησης λαμβάνει υπόψη: α) τα στοιχεία του φορέα διοργάνωσης και β) το πρόγραμμα της δράσης.

4.Ειδικότερα, στα εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργανώνονται από τη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. ομάδες μαθητών/τριών δύνανται να μετακινούνται στο εσωτερικό μετά από συγκρότηση διασχολικής ομάδας μεταξύ σχολικών μονάδων της ίδιας ή διαφορετικής Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων των σχολικών μονάδων των οποίων οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στη δράση. Οι σχολικές μονάδες της διασχολικής ομάδας ενημερώνουν τις οικείες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τη συμμετοχή μαθητών/τριών τους σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του πρώτου εδαφίου. Η μετακίνηση της διασχολικής ομάδας εγκρίνεται από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην οποία ανήκει η σχολική μονάδα του/της Αρχηγού της δράσης και κοινοποιείται στις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις οποίες υπάγονται οι λοιπές σχολικές μονάδες. Αρχηγός της διασχολικής ομάδας ορίζεται μόνιμος/η εκπαιδευτικός του σχολείου με τους/τις περισσότερους/ες συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών Αρχηγός της διασχολικής ομάδας ορίζεται μόνιμος/η εκπαιδευτικός με τον

περισσότερο χρόνο εκπαιδευτικής υπηρεσίας. Ο/Η Αρχηγός αναλαμβάνει τη διαδικασία έγκρισης της εκπαιδευτικής μετακίνησης και συνοδεύει τους/τις μαθητές/τριες σε αυτή. Οι μαθητές/τριες της διασχολικής ομάδας συνοδεύονται από τουλάχιστον έναν/μία εκπαιδευτικό της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην οποία ανήκει η σχολική τους μονάδα.

Άρθρο 10

Επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων

1. Οι επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων αποσκοπούν στην ενημέρωση των μαθητών/τριών για τους θεσμούς του δημοκρατικού πολιτεύματος και τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Για την πραγματοποίηση επίσκεψης στη Βουλή των Ελλήνων, οι σχολικές μονάδες υποβάλλουν το αίτημά τους στο Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία. Εφόσον το αίτημα εγκριθεί, η επίσκεψη αφορά μαθητές/τριες συγκεκριμένων τάξεων που ορίζει το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της επίσκεψης είναι η συμμετοχή σε αυτή του 1/2 των μαθητών/ριών της τάξης ή του τμήματος που πρόκειται να μετακινηθεί.

3. Σχολικές μονάδες οι οποίες βρίσκονται είτε εκτός της Περιφέρειας Αττικής, είτε στις νησιωτικές περιοχές της Περιφέρειας Αττικής, στο πλαίσιο της επίσκεψης στη Βουλή των Ελλήνων δύναται να πραγματοποιούν έως και τρεις (3) διανυκτερεύσεις. Σε αυτή την περίπτωση, η δράση εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε χώρους της παρ. 2 του άρθρου 5.

Άρθρο 11

Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εξωτερικό στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων, διεθνών προγραμμάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δράσεων

1. Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, οι μαθητές/τριες και οι συνοδοί εκπαιδευτικοί και τα μέλη του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Ε.Π.) των σχολικών μονάδων μπορούν να πραγματοποιούν εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εξωτερικό, με σκοπό την ενίσχυση της εκπαιδευτικής εμπειρίας, την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας, τη διάχυση καλών πρακτικών και την επαφή των μαθητών/τριών με συνομηλίκους τους από το εξωτερικό.

Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εξωτερικό στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου αφορούν:

- α. Εκπαιδευτικές ανταλλαγές, σε συνέχεια διακρατικών συμφωνιών, μνημονίων συνεργασίας ή εκτελεστικών προγραμμάτων,
- β. Αδελφοποιήσεις σχολικών μονάδων,
- γ. Εκπαιδευτικά προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων τα οποία ρυθμίζονται από ειδικές διατάξεις,
- δ. Ευρωπαϊκές δραστηριότητες/προγράμματα, όπως το «eTwinning», τα οποία δεν εντάσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+,
- ε. Προγράμματα διεθνών οργανισμών,
- στ. Συμμετοχές σε μαθητικές επιστημονικές ολυμπιάδες, διεθνείς συναντήσεις, συνέδρια, ημερίδες, διαγωνισμούς, καλλιτεχνικά δρώμενα, και λοιπές διεθνείς εκδηλώσεις,
- ζ. Προσκλήσεις σχολείων σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 3 του ν. 4415/2016 (Α' 15),
- η. Βραβεύσεις με ταξίδι στο εξωτερικό, κατόπιν συμμετοχής σε διαγωνιστική διαδικασία,

θ. Πιλοτικά προγράμματα διεθνών σχολικών δικτύων, όπως το ASPnet UNESCO,
ι. Επισκέψεις σε ερευνητικά κέντρα, εκπαιδευτικά ιδρύματα, πανεπιστημιακά ιδρύματα, μουσεία, μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, τόπους που ανήκουν στα Παγκόσμια Δίκτυα Γεωπάρκων της UNESCO ή μνημεία ιδιαίτερου πολιτισμικού ή περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, κέντρα αθλητισμού,
ια. Επισκέψεις σε ευρωπαϊκούς θεσμούς και διεθνείς οργανισμούς, κατόπιν πρόσκλησης και αποδοχής σχετικού αιτήματος από τον φορέα διοργάνωσης.

2. Η ανώτατη διάρκεια μετακίνησης των εκπαιδευτικών επισκέψεων των περ. α), β), ζ), ι) και ια) , εφόσον πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, ορίζεται ως εξής:

α) έως επτά (7) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε ευρωπαϊκό ή μεσογειακό κράτος

β) έως δέκα (10) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε κράτος εκτός Ευρώπης ή Μεσογείου.

Για τις λοιπές περιπτώσεις, η διάρκεια της δράσης δύναται να είναι μεγαλύτερη, με σαφή αιτιολόγηση στην σχετική απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

3. Οι ως άνω εκπαιδευτικές επισκέψεις συνιστάται να πραγματοποιούνται κατά τρόπο που να συμπίπτουν με ημέρες αργίας ή Σαββατοκύριακα, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή συνέχεια της σχολικής λειτουργίας. Ο αριθμός των ημερών του προγράμματος μετακίνησης πρέπει αυστηρά να δικαιολογείται από τον σκοπό και το εκπαιδευτικό περιεχόμενο της δράσης.

4. Στις εκπαιδευτικές επισκέψεις του παρόντος άρθρου συμμετέχουν συγκεκριμένες ομάδες μαθητών/τριών του σχολείου, ύστερα από σχετική και αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Η επιλογή για τη συμμετοχή μαθητών/τριών σε δράσεις του παρόντος άρθρου είναι ευθύνη του/της Διευθυντή/ντριας και του Συλλόγου Διδασκόντων. Η απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων πρέπει να τεκμηριώνει την ενεργή συμμετοχή των μαθητών/τριών στη δράση. Η παθητική συμμετοχή των μαθητών/τριών ως ακροατές διαλέξεων, ομιλιών ή συνεδρίων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

5. Οι εκπαιδευτικές μετακινήσεις του παρόντος άρθρου υποβάλλονται προς έγκριση στις οικείες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

6. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στις αδελφοποιήσεις, αυτές πραγματοποιούνται μόνο με σχολεία του εξωτερικού, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων στην οποία περιγράφεται επακριβώς ο σκοπός της αδελφοποίησης. Απαραίτητη προϋπόθεση για οποιαδήποτε μετακίνηση στο πλαίσιο αδελφοποίησης σχολείων, αποτελεί η προηγούμενη έγκριση της αδελφοποίησης από την Περιφέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3852/2010 (Α' 87), όπως ισχύει. Επισημαίνεται, ότι για την έγκριση της αδελφοποίησης από την Περιφέρεια, η ενδιαφερόμενη σχολική μονάδα οφείλει να προσκομίσει, τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Πρακτικό Συλλόγου Διδασκόντων στο οποίο πρέπει να περιγράφεται επακριβώς ο σκοπός της αδελφοποίησης και οι συνοδοί εκπαιδευτικοί ή μέλη ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και

β) Έγγραφο βεβαίωση του ετέρου σχολείου ότι συμφωνεί με τη διεξαγωγή της αδελφοποίησης.

Τα ως άνω δικαιολογητικά διαβιβάζονται στα Γραφεία Παιδείας των Περιφερειών, διά της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, υποχρεωτικά συνοδευόμενα από τη σχετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η απόφαση έγκρισης της αδελφοποίησης κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η αδελφοποίηση με ένα συγκεκριμένο σχολείο γίνεται μία φορά και ισχύει στο διηνεκές. Επιτρέπεται η πραγματοποίηση έως δύο (2) μετακινήσεων αυτού του τύπου ανά σχολικό έτος, ανεξαρτήτως αν μία σχολική μονάδα έχει αιτηθεί αδελφοποίηση με περισσότερα του ενός σχολεία. Τα αδελφοποιημένα σχολεία παρουσιάζουν κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της δράσης το οποίο εγκρίνεται από την οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Συμβούλου Εκπαίδευσης Παιδαγωγικής Ευθύνης.

7. Σε περιπτώσεις μετακίνησης μαθητών στο πλαίσιο επιστημονικών Ολυμπιάδων ή Βαλκανιάδων, δεν απαιτείται η λήψη απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων. Η αίτηση για την έγκριση μετακίνησης κάθε αποστολής υποβάλλεται από την αρμόδια Επιστημονική Ένωση σε μια από τις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην οποία υπάγεται σχολική μονάδα που φοιτά μαθητής/τρια που πρόκειται να συμμετέχει στην αποστολή. Στην αίτηση ορίζεται ο/η Αρχηγός της αποστολής, οι συνοδοί και τα στοιχεία των μαθητών/μαθητριών που συνθέτουν την εκάστοτε αποστολή. Για την έγκριση των εν λόγω μετακινήσεων υποβάλλονται με την αίτηση υπεύθυνες δηλώσεις των ασκούντων την επιμέλεια των μαθητών/τριών οι οποίοι ρητά συμφωνούν για τη συμμετοχή των τέκνων τους στην αποστολή και τη συνοδεία τους από τα πρόσωπα που έχουν οριστεί ως Αρχηγός και συνοδοί της αποστολής από την εκάστοτε Επιστημονική Ένωση. Τα εν λόγω πρόσωπα δύναται να είναι εκπαιδευτικοί, ακαδημαϊκοί, εμπειρογνώμονες ή/και μέλη της εκάστοτε Επιστημονικής Ένωσης.

8. Ειδικότερα, στα εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργανώνονται από τη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. ομάδες μαθητών/τριών δύναται να μετακινούνται σε δράσεις στο εξωτερικό μετά από συγκρότηση διασχολικής ομάδας μεταξύ σχολικών μονάδων της ίδιας ή διαφορετικής Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από απόφαση των Συλλόγων Διδασκόντων των σχολικών μονάδων των οποίων οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στη δράση. Οι σχολικές μονάδες της διασχολικής ομάδας ενημερώνουν τις οικείες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τη συμμετοχή μαθητών/τριών τους σε πρόγραμμα του πρώτου εδαφίου. Η μετακίνηση της διασχολικής ομάδας εγκρίνεται από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην οποία ανήκει η σχολική μονάδα του/της Αρχηγού της δράσης και κοινοποιείται στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης όπου υπάγονται οι λοιπές σχολικές μονάδες. Αρχηγός και συνοδοί της διασχολικής ομάδας ορίζονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις που διέπουν τα προγράμματα του πρώτου εδαφίου. Ο/Η Αρχηγός αναλαμβάνει τη διαδικασία έγκρισης της εκπαιδευτικής δράσης και συνοδεύει τους/τις μαθητές/τριες σε αυτή. Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται οι αναλογίες συνοδών εκπαιδευτικών-μαθητών/τριών της παρ. 4 του άρθρου 15.

Άρθρο 12

Εκπαιδευτικές δράσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Erasmus+»

1. Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ) ως η Εθνική Μονάδα Συντονισμού του Προγράμματος Erasmus+ για τον τομέα «Εκπαίδευση και Κατάρτιση» εγκρίνει, χρηματοδοτεί και εποπτεύει την υλοποίηση των σχεδίων Erasmus+.

2. Τα εγκεκριμένα σχέδια στον τομέα «Εκπαίδευση και Κατάρτιση» δεσμεύουν τη σχολική μονάδα, η οποία αποκτά συμβατικά δικαιώματα και συμβατικές υποχρεώσεις που αμφότερα

περιγράφονται στην πρόταση του εκάστοτε σχεδίου. Βάσει αυτών υλοποιούνται δράσεις από την εγκεκριμένη παιδαγωγική ομάδα.

3. Στο πλαίσιο του Erasmus+ μετακινούνται αποκλειστικά τα μέλη της παιδαγωγικής ομάδας του προγράμματος σύμπραξης. Σε περίπτωση αδυναμίας συμμετοχής μέλους της παιδαγωγικής ομάδας, δύναται, με απόφαση Συλλόγου Διδασκόντων και έγγραφη ενημέρωση προς την Εθνική Μονάδα Συντονισμού, να γίνει αντικατάστασή του από άλλο μέλος του Συλλόγου Διδασκόντων. Στο πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, καταγράφεται η αιτιολογημένη πρόταση ανασυγκρότησης της παιδαγωγικής ομάδας με σκοπό τη βέλτιστη υλοποίηση του σχεδίου και την ορθή εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης. Με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και εφόσον ο προϋπολογισμός και το εκάστοτε σχέδιο το επιτρέπει, δύναται να αυξηθεί ο αριθμός των μετακινούμενων, ώστε να επωφεληθούν περισσότεροι/ες μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί ή μέλη ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού εξ αυτών που συμμετέχουν στο εκάστοτε πρόγραμμα.

4. Ο αριθμός των μετακινήσεων ανά έτος, η χρονική περίοδος μετακίνησης και ο αριθμός των συμμετεχόντων, καθορίζονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο. Ο αριθμός υποβολής προτάσεων Erasmus+ από την εκάστοτε σχολική μονάδα αποφασίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων στο πλαίσιο του ετήσιου στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού των σχολικών μονάδων.

5. Στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένων σχεδίων Erasmus+ πραγματοποιείται και η υποδοχή σε σχολικές μονάδες της επικράτειας αντίστοιχων ομάδων από τις χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

6. Για τη συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus+ στο εξωτερικό ή στο εσωτερικό απαιτούνται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α. αίτηση, η οποία υπογράφεται και σφραγίζεται από τον/τη νόμιμο εκπρόσωπο της σχολικής μονάδας και υπογράφεται από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδευτικούς ή μέλη ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού,

β. πρόσκληση και πρόγραμμα της επίσκεψης από τη σχολική μονάδα υποδοχής ή τον φορέα υποδοχής,

γ. αντίγραφο της επίσημης έγκρισης και της υπογεγραμμένης σύμβασης του προγράμματος από την Μονάδα Συντονισμού σε εθνικό ή σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε περίπτωση συμμετοχής σχολικών ομάδων ως εταίρων σε διευρυμένη σύμπραξη και όχι σε σύμπραξη ανταλλαγών μόνο μεταξύ σχολείων – όπου συντονιστής είναι ελληνικός φορέας ή φορέας του εξωτερικού – προσκομίζεται η σύμβαση, στο σχετικό παράρτημα της οποίας αναγράφεται ο κατάλογος των εταίρων,

δ. αντίγραφο του πρακτικού συγκρότησης της παιδαγωγικής ομάδας ή ανασυγκρότησης της παιδαγωγικής ομάδας,

ε. αντίγραφο του πρακτικού του Συλλόγου Διδασκόντων, στο οποίο αναφέρονται:

i. η απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων για την πραγματοποίηση της επίσκεψης,

ii. ο κωδικός και ο τίτλος του σχεδίου,

iii. τα ονόματα και οι ειδικότητες των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών ή μελών ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη

iv. τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών καθώς και το τμήμα/τάξη που ανήκουν,

v. η προκήρυξη πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και η πραγματοποίηση μειοδοτικού διαγωνισμού για την επιλογή τουριστικού γραφείου,

vi. το αναλυτικό πρόγραμμα της δράσης ανά ημερολογιακή ημέρα και ώρα, τα μεταφορικά μέσα και οι τόποι διαμονής,

vii. ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια των μαθητών/τριών από την αναχώρηση έως και την επιστροφή τους και ότι τηρούνται πλήρως οι εφαρμοστέοι κανόνες και νόμοι στις χώρες προέλευσης και υποδοχής, στ. αντίγραφο σύμβασης της σχολικής μονάδας με το τουριστικό γραφείο, στην οποία αναγράφεται και ο αριθμός ταξιδιωτικής ασφάλισης. Εφόσον η μετακίνηση πραγματοποιείται στο εξωτερικό η ασφάλιση πρέπει να καλύπτει δαπάνες για τη νοσηλεία των συμμετεχόντων, την υγειονομική τους μεταφορά και τον επαναπατισμό τους.

ζ. Βεβαίωση Διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας ότι δεν παρακωλύεται η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας. Σε περίπτωση που εκπαιδευτικός ή μέλος ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού υπηρετεί σε περισσότερες από μια σχολικές μονάδες, απαιτείται βεβαίωση από όλες τις σχολικές μονάδες.

7. Με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, δίδεται η δυνατότητα μετακίνησης συνοδών οι οποίοι ορίζονται ειδικά για την υποστήριξη της μετακίνησης ατόμων με αναπηρία και οι δαπάνες μετακίνησής τους καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του εγκεκριμένου προγράμματος.

8. Για τις μετακινήσεις στο εσωτερικό στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+ ακολουθείται η ως άνω διαδικασία.

9. Μετά την υλοποίηση κάθε προγράμματος Erasmus+ συντάσσεται έκθεση αποτίμησης η οποία κοινοποιείται στις οικείες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

10. Για την είσοδο σε σχολική μονάδα, και κατ' επέκταση σε σχολική τάξη μαθητών, εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού ή Βοηθητικού Προσωπικού, έτερων σχολικών μονάδων που συμμετέχουν σε πρόγραμμα Erasmus+ απαιτείται:

- α) έγκριση του/της Διευθυντή/ριας της σχολικής μονάδας και
- β) απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

11. Επιτρέπεται η κινητικότητα εκπαιδευτικών ή μελών ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού από τις χώρες του Προγράμματος για επιτόπια παρακολούθηση εργασίας σε σχολικές μονάδες της επικράτειας. Αντιστοίχως, είναι δυνατή η συμμετοχή εκπαιδευτικών ή μελών ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού σχολικών μονάδων της επικράτειας σε ανάλογες δράσεις στο εξωτερικό.

12. Η διάρκεια μετακινήσεων μαθητών στο πλαίσιο του Erasmus+ δεν δύναται να υπερβαίνει τις είκοσι δύο (22) ημέρες ανά σχολικό έτος.

13. Η διάρκεια μετακινήσεων εκπαιδευτικών για κατάρτιση, επιμόρφωση ή διδασκαλία δεν δύναται να υπερβαίνει τις δεκατέσσερις (14) ημέρες ανά διδακτικό έτος. Οι μετακινήσεις εκπαιδευτικών άνευ της συνοδείας μαθητών στο πλαίσιο της προετοιμασίας των εγκεκριμένων σχεδίων, στα οποία συμμετέχουν οι σχολικές μονάδες, δεν δύναται να υπερβαίνουν σε διάρκεια τις πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Ειδικότερα, εφόσον η μετακίνηση πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των διακοπών των Χριστουγέννων, του Πάσχα ή από τις 22 Ιουνίου έως τις 31 Αυγούστου, οι μέρες αυτές δεν προσμετρώνται στο ανώτατο όριο ημερών μετακίνησης του πρώτου εδαφίου και δεν υφίσταται χρονικός περιορισμός ως προς την ανώτατη χρονική διάρκεια της μετακίνησης.

14. Οι μετακινήσεις στο πλαίσιο των σχεδίων Erasmus+ εγκρίνονται από την αρμόδια Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Άρθρο 13

Σχολικές Αθλητικές Δραστηριότητες- Αγώνες

1. Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, κατά τις εργάσιμες ημέρες, το Σάββατο ή/και την Κυριακή, είναι δυνατό να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών/τριών στο πλαίσιο σχολικών αθλητικών δραστηριοτήτων και αγώνων ως εξής:

α. Εντός ορίων της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης στο πλαίσιο της διεξαγωγής του μαθήματος ή/και επιμέρους διδακτικών αντικειμένων της Φυσικής Αγωγής, ενδοσχολικών αγώνων, αγώνων ΑθλοΠΑΙΔΕΙΑΣ, των Πανελλήνιων Αγώνων Λυκείων και λοιπών σχολικών αγώνων καθώς και Αθλητικών Προγραμμάτων και Δράσεων εγκεκριμένων από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.. Οι μετακινήσεις πραγματοποιούνται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, η οποία συντάσσεται άπαξ βάσει του επίσημου προγράμματος αγώνων, όπως αυτό καταρτίζεται από την Οργανωτική Επιτροπή Σχολικών Αθλητικών Δραστηριοτήτων της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και υλοποιούνται ανάλογα με την έκβαση των αγώνων. Οι μετακινήσεις αυτές μπορούν να πραγματοποιούνται εντός ή εκτός διδακτικού ωραρίου.

β. Εκτός ορίων της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο των σχολικών αγώνων, των αγώνων ΑθλοΠΑΙΔΕΙΑΣ, των Πανελλήνιων Αγώνων Λυκείων και λοιπών σχολικών αγώνων καθώς και Αθλητικών Προγραμμάτων και Δράσεων εγκεκριμένων από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τις εγκεκριμένες προκηρύξεις των Οργανωτικών Επιτροπών Σχολικών Αγώνων. Οι μετακινήσεις πραγματοποιούνται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και έγκριση του/της Διευθυντή/ντριας της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Στην απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων ορίζονται οι συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες.

γ. Στο εξωτερικό για συμμετοχή σε Διεθνείς Σχολικές Αθλητικές Δραστηριότητες και Αγώνες με απόφαση της Διεύθυνσης Φυσικής Αγωγής του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., ύστερα από εισήγηση της Κεντρικής Οργανωτικής Επιτροπής Σχολικών Αθλητικών Δραστηριοτήτων (Κ.Ο.Ε.Σ.Α.Δ.).

2. Ως συνοδοί στις μετακινήσεις του παρόντος άρθρου ορίζονται κατά προτεραιότητα εκπαιδευτικοί κλάδου ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής.

Άρθρο 14

Ετήσιος Προγραμματισμός Εκπαιδευτικών Δράσεων εκτός Σχολικής Μονάδας

1. Οι εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας οργανώνονται από τον Σύλλογο Διδασκόντων σε συνεργασία με Επιτροπή Οργάνωσης και Υλοποίησης Εκπαιδευτικών Δράσεων του άρθρου 17. Οι εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας ενδείκνυται να προγραμματίζονται, κατά το δυνατόν, τις ίδιες ημερομηνίες για όλες τις τάξεις της σχολικής μονάδας ώστε να μη διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία της.

2. Στην αρχή κάθε σχολικού έτους και στο πλαίσιο του προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας, καταρτίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων ετήσιος ή τετραμηνιαίος προγραμματισμός εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας, ο οποίος, καταγράφεται στο πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων. Με απόφαση του Συλλόγου

Διδασκόντων δύναται να τροποποιηθεί ο αρχικός προγραμματισμός. Ο προγραμματισμός εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου και επικαιροποιείται εφόσον υπάρχουν αλλαγές στον αρχικό προγραμματισμό.

3. Ο ετήσιος ή τετραμηνιαίος προγραμματισμός υποβάλλεται για ενημέρωση στον Σύμβουλο Εκπαίδευσης Παιδαγωγικής Ευθύνης της σχολικής μονάδας, ο οποίος δύναται να προβεί σε παρατηρήσεις και προτάσεις επί του προγραμματισμού, οι οποίες δεν δεσμεύουν τη σχολική μονάδα.

4. Οι εκπαιδευτικές δράσεις άνω των τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με τουλάχιστον μία (1) ημέρα Σαββατοκύριακου ή αργίας, προκειμένου να περιορίζεται η απώλεια διδακτικών ωρών.

5. Σε κάθε εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας ορίζεται ο/η Αρχηγός της δράσης ο/η οποίος/α είναι μέλος του Συλλόγου Διδασκόντων. Εφόσον στη δράση συμμετέχει ο/η Διευθυντής/ρια ή ο/η Υποδιευθυντής/ρια της σχολικής μονάδας, ορίζεται ως Αρχηγός.

6. Εφόσον σε σχολική μονάδα υπηρετεί μόνο ένας/μία Υποδιευθυντής/ντρια δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη συμμετοχή σε πολυήμερη δράση του/της Διευθυντή/ντριας και του/της Υποδιευθυντή/ντριας. Εφόσον σε σχολική μονάδα υπηρετούν δύο Υποδιευθυντές/ντριες, σε περίπτωση που ο/η Διευθυντής/ντρια συμμετέχει στην δράση, ένας/μία από τους/τις Υποδιευθυντές/ντριες παραμένει στη σχολική μονάδα.

7. Εφόσον η πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής δράσης λαμβάνει χώρα σε οργανωμένους χώρους, οι χώροι αυτοί πρέπει να λειτουργούν νομίμως και να πληρούν τις προδιαγραφές που απαιτούνται για την φιλοξενία μαθητών/τριών. Η Επιτροπή Οργάνωσης και Υλοποίησης Εκπαιδευτικών Δράσεων του άρθρου 17 σε συνεργασία με τον/την Αρχηγό της δράσης μεριμνούν για τη λήψη αντιγράφων των απαιτούμενων αδειών νόμιμης λειτουργίας των εγκαταστάσεων και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Αρμόδιος/α για τον έλεγχο της καταλληλότητας του χώρου υποδοχής είναι ο/η Αρχηγός της δράσης.

Άρθρο 15

Λήψη Απόφασης Συλλόγου Διδασκόντων

1. Για κάθε εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας απαιτείται απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων με αιτιολόγηση της επιλογής του προορισμού σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2. Ειδικότερα για τις Σ.Μ.Ε.Α.Ε., η απόφαση λαμβάνει υπόψη την προσβασιμότητα των προς επίσκεψη χώρων.

2. Για δράσεις χωρίς διανυκτέρευση η απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων λαμβάνεται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την πραγματοποίησή τους και για δράσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό της χώρας με διανυκτέρευση η απόφαση λαμβάνεται τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίησή τους. Κατ' εξαίρεση, οι σχολικοί περίπατοι και οι διδακτικές επισκέψεις χωρίς μεταφορικό μέσο δύναται να μην περιλαμβάνονται στον ετήσιο ή τετραμηνιαίο προγραμματισμό του άρθρου 14, αλλά να αφορούν έκτακτες μετακινήσεις των μαθητών/τριών. Σε αυτή την περίπτωση αποφασίζονται από τον Σύλλογο Διδασκόντων χωρίς να εφαρμόζονται οι χρονικοί περιορισμοί του πρώτου εδαφίου.

3. Με την απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων ορίζονται:

- α. Ο/Η Αρχηγός της εκπαιδευτικής δράσης και ο/η αναπληρωτής/ρια αρχηγός, ο/η οποίος/α είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που δεν υπηρετεί μόνιμος/η εκπαιδευτικός, Αρχηγός ή/και αναπληρωτής/τρια Αρχηγός ορίζονται αναπληρωτές εκπαιδευτικοί πλήρους ωραρίου,
- β. Οι συνοδοί εκπαιδευτικοί που λαμβάνουν μέρος στην εκπαιδευτική δράση και οι αναπληρωματικοί τους. Ειδικότερα στις Σ.Μ.Ε.Α.Ε., συνοδοί δύνανται να ορίζονται και μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού,
- γ. Τα μέλη του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού που τυχόν συμμετέχουν στη δράση και υποστηρίζουν μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής δράσης,
- δ. Η ημερομηνία αναχώρησης και επιστροφής,
- ε. Ο τόπος όπου θα πραγματοποιηθεί η εκπαιδευτική δράση,
- στ. Το αναλυτικό πρόγραμμα της εκπαιδευτικής δράσης το οποίο πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα, προκειμένου να επιτυγχάνεται ο εκπαιδευτικός και μορφωτικός σκοπός της και η ασφαλής μετακίνηση των μαθητών/τριών. Στο αναλυτικό πρόγραμμα υποχρεωτικά αναγράφονται η παιδαγωγική αξιοποίηση της δράσης, οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη μετακίνηση και οι κατά περίπτωση αριθμοί πτήσεων, ακτοπλοϊκών ή σιδηροδρομικών δρομολογίων.
- ζ. Οι τάξεις ή τα τμήματα, που συμμετέχουν στην εκάστοτε εκπαιδευτική δράση και τα ονοματεπώνυμα των μαθητών/τριών που συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δράσεις στο εξωτερικό, σε δράσεις της παρ. 1 του άρθρου 6, των άρθρων 9, 12 και της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13,
- η. Οι κανόνες που ισχύουν για την εκάστοτε εκπαιδευτική δράση,
- θ. Σε περιπτώσεις μετακινήσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εγκεκριμένων προγραμμάτων ή εκπαιδευτικών ομίλων στο πρακτικό αναγράφεται απαραίτητως η απόφαση έγκρισης του σχετικού προγράμματος ή του ομίλου.

4.Ο/Η Αρχηγός κάθε εκπαιδευτικής δράσης εκτός σχολικής μονάδας και οι συνοδοί εκπαιδευτικοί πρέπει να ανήκουν στο Σύλλογο Διδασκόντων του σχολείου που πραγματοποιεί τη δράση. Ορίζονται κατά προτεραιότητα οι εκπαιδευτικοί των τμημάτων, τομέων ή εργαστηρίων που συμμετέχουν στην εκάστοτε δράση.

5.Σε περιπτώσεις εκπαιδευτικών δράσεων στο εσωτερικό συνοδεύει ένας/μία (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι πέντε (25) μαθητές/τριες. Σε περιπτώσεις εκπαιδευτικών δράσεων στο εξωτερικό συνοδεύει ένας/μία (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι (20) μαθητές/τριες. Στην ανωτέρω αναλογία δεν προσμετράται η συμμετοχή του/της Αρχηγού της δράσης.

6.Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς και εφόσον δεν διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων δύνανται να συνοδεύουν μέχρι και δύο (2) επιπλέον εκπαιδευτικοί.

7.Ειδικότερα για τις Σ.Μ.Ε.Α.Ε., ορίζεται κατ'ελάχιστον ανά τμήμα ένας/μία συνοδός και με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων ο αριθμός των συνοδών δύνανται να αυξάνεται κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων αναλογιών της παρ. 4 της παρούσας με στόχο την ασφαλή και ισότιμη πρόσβαση των μαθητών με αναπηρία σε εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας .

8. Σε περίπτωση μετακίνησης στο πλαίσιο προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών ομίλων και δράσεων ενεργού πολίτη, οι συνοδοί εκπαιδευτικοί είναι μέλη της

παιδαγωγικής ομάδας υλοποίησης του προγράμματος, του ομίλου ή της δράσης, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, οπότε μπορεί να συνοδεύσει και εκπαιδευτικός του σχολείου που δεν συμμετέχει στην παιδαγωγική ομάδα.

9. Η συνοδεία μαθητών/τριών σε διασχολικές ομάδες και επιστημονικές ολυμπιάδες δύναται να πραγματοποιείται από εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε διαφορετική σχολική μονάδα από αυτή που φοιτούν οι μαθητές/τριες και σε περιπτώσεις συμμετοχής σε διεθνείς διαγωνισμούς, οι μαθητές/τριες δύναται να επικουρούνται από μέλη της αρμόδιας Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης σύμφωνα με τις ανάγκες του σκοπού της δράσης.

10. Σε περίπτωση που στο σχολείο φοιτά μαθητής/τρια που υποστηρίζεται από Σχολικό Νοσηλευτή ή Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην υπ' αρ. 88348/Δ3/30-5-2018 «Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών και του κλάδου ΔΕ01 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης.» (Β'2038) υπουργική απόφαση. Επιπλέον, με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και σύμφωνη γνώμη των ασκούντων την επιμέλεια του/της μαθητή/τριας, είναι δυνατό μαθητής/τρια με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να συμμετέχει σε εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας με συνοδεία ενήλικου προσώπου που εισηγείται και διαθέτει η οικογένεια, με δική της δαπάνη.

11. Με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων του σχολείου είναι δυνατό να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας έως και δύο (2) μέλη του Συλλόγου των Γονέων και Κηδεμόνων, με δική τους δαπάνη και χωρίς να μειώνεται ο απαιτούμενος αριθμός των συνοδών εκπαιδευτικών. Ειδικότερα για τις Σ.Μ.Ε.Α.Ε., με όμοια αιτιολογημένη απόφαση ο αριθμός των μελών του Συλλόγου των Γονέων και Κηδεμόνων δύναται να είναι μεγαλύτερος των δύο (2) ατόμων.

12. Απαγορεύεται αυστηρά σε οποιοδήποτε άλλο άτομο, πλην των ρητά αναφερόμενων στην πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων να συμμετέχει σε εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας.

Άρθρο 16

Ενημέρωση της Οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας που αναφέρονται στην παρούσα πραγματοποιούνται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Για την πραγματοποίησή τους συντάσσεται σχετικό πρακτικό σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 και τον τύπο της εκάστοτε δράσης.

2. Πριν την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας, ο/η Διευθυντής/ντρια του σχολείου οφείλει να ελέγχει:

α) την τήρηση των απαιτούμενων αναλογιών σχετικά με τον ελάχιστο προβλεπόμενο αριθμό συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών όπου αυτό απαιτείται,

β) τη δήλωση συναίνεσης των ασκούντων την επιμέλεια των μαθητών/τριών για τη συμμετοχή του/της μαθητή/τριας στη δράση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 όπου αυτό απαιτείται. Ο/Η Διευθυντής/ντρια τηρεί φυσικό ή/και ηλεκτρονικό αρχείο με τις δηλώσεις συναίνεσης των ασκούντων την επιμέλεια των μαθητών/τριών που συμμετέχουν στις δράσεις. Το αρχείο διατηρείται μέχρι το τέλος του επόμενου σχολικού έτους.

γ) την κατάσταση με τα ονοματεπώνυμα των μαθητών/τριών που συμμετέχουν σε κάθε εκπαιδευτική δράση εκτός σχολικής μονάδας. Το σχετικό έγγραφο τηρείται από τον/την

Διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας σε φυσική ή/και ηλεκτρονική μορφή και διατηρείται μέχρι το τέλος του επόμενου σχολικού έτους από το σχολικό έτος διενέργειας της εκπαιδευτικής δράσης.

3. Για τις εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας στο εσωτερικό χωρίς διανυκτέρευση ενημερώνεται ηλεκτρονικά η οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τουλάχιστον δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την πραγματοποίησή τους, από τον/την Διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας, σχετικά με:

α) τον προορισμό, το πρόγραμμα της επίσκεψης και τη σύνδεσή της με τους στόχους της παρ. 2 του άρθρου 2.

β) τον/την Αρχηγό της εκπαιδευτικής επίσκεψης,

γ) τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς,

δ) τα τμήματα/τάξεις ή την ομάδα μαθητών που συμμετέχει/ουν

ε) τον αριθμό των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών.

Η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δύναται να διατυπώνει παρατηρήσεις και προτάσεις, οι οποίες δεν δεσμεύουν τη σχολική μονάδα.

Ειδικότερα, σε περίπτωση έκτακτων σχολικών περιπάτων χωρίς μεταφορικό μέσο η οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δύναται να ενημερώνεται αυθημερόν.

4. Για την πραγματοποίηση πολυήμερων εκπαιδευτικών δράσεων, εφόσον πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας, υποβάλλονται τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την πραγματοποίησή τους για ενημέρωση στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης:

i. Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων.

ii. Το αναλυτικό πρόγραμμα της δράσης και τη σύνδεσή της με τους στόχους της παρ. 2 του άρθρου 2.

iii. Βεβαίωση του/της Διευθυντή/ντριας του σχολείου ότι καλύπτεται ο προβλεπόμενος αριθμός συμμετοχής των μαθητών/τριών όπου αυτό απαιτείται. Ο/Η Διευθυντής/ντρια του σχολείου βεβαιώνει, επίσης, ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι υπεύθυνες δηλώσεις συναίνεσης των ασκούντων την επιμέλεια των μαθητών/τριών που συμμετέχουν στη δράση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 ή των ιδίων εφόσον πρόκειται για ενήλικους/ες μαθητές/τριες.

Η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δύναται να διατυπώνει παρατηρήσεις και προτάσεις, οι οποίες δεν δεσμεύουν τη σχολική μονάδα.

5. Οι εκπαιδευτικές δράσεις στο εξωτερικό πραγματοποιούνται με απόφαση του/της Διευθυντή/ντριας της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο/Η Διευθυντής/ντρια της σχολικής μονάδας υποβάλλει δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από την πραγματοποίησή της δράσης για έγκριση στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης:

i. Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων,

ii. Το αναλυτικό πρόγραμμα της δράσης,

iii. Βεβαίωση του/της Διευθυντή/ντριας του σχολείου ότι καλύπτεται ο προβλεπόμενος αριθμός συμμετοχής των μαθητών/τριών όπου αυτό απαιτείται. Ο/Η Διευθυντής/ντρια του σχολείου βεβαιώνει, επίσης, ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι υπεύθυνες δηλώσεις συναίνεσης των ασκούντων την επιμέλεια των μαθητών/τριών που συμμετέχουν στη δράση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 ή των ιδίων εφόσον πρόκειται για ενήλικους/ες μαθητές/τριες.

Η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δύναται να διατυπώσει παρατηρήσεις και προτάσεις. Σε περίπτωση που η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αιτιολογημένα δεν εγκρίνει την πραγματοποίηση της δράσης, ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας δύναται να επανυποβάλει προς έγκριση το αίτημα στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

6. Σε περίπτωση που απαιτούνται αλλαγές στον αρχικό προγραμματισμό, επαναλαμβάνεται η ανωτέρω διαδικασία και η σχολική μονάδα οφείλει να αποστείλει εκ νέου τα επικαιροποιημένα έγγραφα. Επισημαίνεται ότι είναι δυνατή η αλλαγή των συμμετεχόντων/ουσών εκπαιδευτικών ή μαθητών/ριών, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η προβλεπόμενη αναλογία συνοδών εκπαιδευτικών και μαθητών/ριών της παρ. 4 του άρθρου 15.

7. Με την ολοκλήρωση των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας, ο/η Αρχηγός της δράσης σε συνεργασία με τους συνοδούς συντάσσει συνοπτική έκθεση σχετικά με τη διεξαγωγή της, την τήρηση του προγράμματος και τον βαθμό επίτευξης των εκπαιδευτικών στόχων της. Η έκθεση υποβάλλεται στον/η Διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας και κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Άρθρο 17

Επιτροπή οργάνωσης και υλοποίησης εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας

1. Στις σχολικές μονάδες, εντός των πρώτων δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη του διδακτικού έτους, ο/η Διευθυντής/ντρια της σχολικής μονάδας ορίζει με πράξη του τριμελή επιτροπή, η οποία έχει υπό την ευθύνη της την υλοποίηση και τον συντονισμό όλων των εκπαιδευτικών δράσεων που απαιτούν μετακίνηση με μέσο μεταφοράς.

2. Στην τριμελή επιτροπή συμμετέχει ο/η Διευθυντής/ρια της σχολικής μονάδας, ως Πρόεδρος και δύο μόνιμοι εκπαιδευτικοί ως μέλη. Τα μέλη ορίζονται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Κατ' εξαίρεση, με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, μέλος της επιτροπής δύναται να είναι αναπληρωτής εκπαιδευτικός πλήρους ωραρίου. Στις Σ.Μ.Ε.Α.Ε. μέλη της επιτροπής δύναται να ορίζονται και μέλη του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού.

3. Η Επιτροπή συνεργάζεται με το δεκαπενταμελές μαθητικό συμβούλιο και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων. Το δεκαπενταμελές μαθητικό συμβούλιο και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων δύναται να υποβάλουν προτάσεις ενόψει του προγραμματισμού των δράσεων εκτός σχολικής μονάδας.

4. Η τριμελής επιτροπή έχει την ευθύνη για την οργάνωση των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 22 έως 24 και μεριμνά για την ανάρτηση των σχετικών ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα του σχολείου.

5. Οι πολυήμερες εκπαιδευτικές δράσεις, με ευθύνη του/της Διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας καταχωρίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα "myschool" του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α..

Άρθρο 18

Συμπράξεις Σχολικών Μονάδων

1. Για την υλοποίηση σχολικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό δύναται να πραγματοποιούνται συμπράξεις μεταξύ σχολικών μονάδων της ίδιας ή διαφορετικής Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

2. Αρχηγός της δράσης ορίζεται εκπαιδευτικός ή μέλος ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει τους περισσότερους συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών Αρχηγός της διασχολικής ομάδας ορίζεται μόνιμος/η εκπαιδευτικός με τον περισσότερο χρόνο εκπαιδευτικής υπηρεσίας. Παράλληλα, ορίζεται τουλάχιστον ένας συνοδός από κάθε συμπράττουσα σχολική μονάδα. Ειδικότερα, δεν απαιτείται ορισμός συνοδού από τη σχολική μονάδα στην οποία υπάγεται ο/η Αρχηγός. Οι ως άνω εκπαιδευτικοί ή μέλη ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού συνοδεύουν τους μαθητές καθ' όλη τη διάρκεια της μετακίνησης.

3. Η σύμπραξη σχολικών μονάδων πραγματοποιείται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Στο σχετικό πρακτικό ορίζονται οι συμπράττουσες σχολικές μονάδες, τα οριζόμενα στο άρθρο 15, ο/η Αρχηγός της δράσης και οι συνοδοί από κάθε συμπράττουσα σχολική μονάδα.

4. Έγκριση σύμπραξης σχολικών μονάδων δίνεται:

- i. από τον/τη Διευθυντή/ντρια της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον οι σχολικές μονάδες ανήκουν στην ίδια Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,
- ii. Από τους/τις οικείους/ες Διευθυντές/ντριες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον οι σχολικές μονάδες ανήκουν σε διαφορετικές Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με υποχρέωση κοινοποίησης της απόφασης και στις λοιπές Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όπου υπάγονται τα σχολεία της συμπράττουσας ομάδας.

Για την έγκριση της σύμπραξης υποβάλλονται από την κάθε σχολική μονάδα:

- α) η συγκρότηση της προτεινόμενης συμπράττουσας ομάδας,
- β) τα πρακτικά των Συλλόγων Διδασκόντων των συμμετεχόντων σχολείων στα οποία αναφέρεται ρητά ο ορισμός του Αρχηγού της δράσης και των συνοδών εκπαιδευτικών ή μελών ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού από κάθε συμπράττουσα σχολική μονάδα,
- γ) τα στοιχεία των μαθητών/τριών που συμμετέχουν,
- δ) το αναλυτικό προτεινόμενο πρόγραμμα της εκπαιδευτικής δράσης,
- ε) τα κατά περίπτωση οριζόμενα στις παρ. 3 έως 5 του άρθρου 16.

Άρθρο 19

Κανόνες παιδαγωγικού πλαισίου εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολείου

1. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Σχολείου είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολείου.

2. Για την ασφάλεια των μαθητών απαιτείται:

- α) η σαφής ενημέρωση των μαθητών για το παιδαγωγικό πλαίσιο της δράσης,
- β) η καθοδήγηση των μαθητών ώστε κατά τη διάρκεια της δράσης να συμμορφώνονται με συγκεκριμένους τρόπους συμπεριφοράς για την αποφυγή κινδύνων,
- γ) η συστηματική επίβλεψη των μαθητών από τους συνοδούς,
- δ) η πρόβλεψη για σημεία ασφαλούς συγκέντρωσης,

ε) η καταγραφή ιατρικών αναγκών των μαθητών και ενημέρωση των συνοδών της δράσης για τυχόν αλλεργίες ή συγκεκριμένη διατροφή που ακολουθούν οι μαθητές,
στ) η καταγραφή των τηλεφώνων των πλησιέστερων νοσοκομείων ή κέντρων υγείας της περιοχής.

3. Ο/Η Αρχηγός και οι συνοδοί οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια των μαθητών/τριών και την αποτροπή πρόκλησης βλάβης σε τρίτους από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες στη δράση μαθητές/τριες.

4. Στις πολυήμερες δράσεις, πριν τη διανυκτέρευση, ο/η Αρχηγός και οι συνοδοί επιβλέπουν την τακτοποίηση των μαθητών στα προκαθορισμένα δωμάτιά τους.

5. Με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων δύναται να εφαρμοστούν τα παιδαγωγικά μέτρα του άρθρου 28 της υπ' αρ. 102791/ΓΔ4/10.09.2024 υπουργικής απόφασης (Β'5130). Με όμοια αιτιολογημένη απόφαση δύναται μαθητής/τρια να αποκλειστεί από τις εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας της παρούσας.

6. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικής δράσης μαθητής/τρια μαγνητοφωνεί, φωτογραφίζει ή βιντεοσκοπεί συνοδούς ή συμμετέχοντες μαθητές χωρίς τη συναίνεση τους, ο/η Αρχηγός ή οι συνοδοί ζητούν από τον/τη μαθητή/τρια να απενεργοποιήσει αμελλητί τη συσκευή και σε περίπτωση που ο/η μαθητής/τρια δεν συμμορφωθεί με το ανωτέρω αίτημα απενεργοποιούν οι ίδιοι τη συσκευή. Ο/Η Αρχηγός ή οι συνοδοί φυλάσσουν την συσκευή καθ' όλη τη διάρκεια της δράσης και την παραδίδουν στον γονέα/κηδεμόνα του μαθητή μετά το πέρας της δράσης. Η διαδικασία καταγράφεται στο Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής και ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού εφαρμόζονται τα κατάλληλα παιδαγωγικά μέτρα του άρθρου 28 της υπ' αρ. 102791/ΓΔ4/10.09.2024 υπουργικής απόφασης (Β' 5130).

Άρθρο 20

Υποχρεώσεις γονέων και κηδεμόνων

1. Για την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας στο εσωτερικό της χώρας, το σχολείο ενημερώνει εγγράφως τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών για το αναλυτικό πρόγραμμα της δράσης τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν την πραγματοποίησή τους. Για τη συμμετοχή μαθητή/τριας στην εκπαιδευτική δράση υποβάλλεται στην σχολική μονάδα υπεύθυνη δήλωση συναίνεσης ενός εκ των ασκούντων την επιμέλεια. Η υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή στον/στην υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό του τμήματος ή στον/ην Αρχηγό της δράσης. Εφόσον η υπεύθυνη δήλωση δεν φέρει θεώρηση του γνησίου της υπογραφής υποβάλλεται αυτοπροσώπως στον/ην υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό του τμήματος ή στον/ην Αρχηγό της δράσης. Ειδικότερα, για τους σχολικούς περιπάτους χωρίς την χρήση μεταφορικού μέσου δεν απαιτείται η προηγούμενη ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών και υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης συναίνεσης. Η πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τις Σ.Μ.Ε.Α.Ε..

2. Για την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας στο εξωτερικό, το σχολείο ενημερώνει εγγράφως τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών για το αναλυτικό πρόγραμμα της δράσης τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν την πραγματοποίησή τους. Για τη συμμετοχή μαθητή/τριας απαιτείται υπεύθυνη δήλωση συναίνεσης των προσώπων που ασκούν την επιμέλεια. Η υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται σε

έντυπη ή ψηφιακή μορφή στον/στην Διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας. Εφόσον η υπεύθυνη δήλωση δεν φέρει θεώρηση του γνησίου της υπογραφής υποβάλλεται αυτοπροσώπως στον/στην Διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας.

3. Η υπεύθυνη δήλωση συναίνεσης περιλαμβάνει:

- α. τη συναίνεση για συμμετοχή του/της μαθητή/τριας στην εκπαιδευτική δράση,
- β. τη συναίνεση με τα προβλεπόμενα στην παρούσα υπουργική απόφαση και τους όρους της εκάστοτε δράσης όπως αυτοί ορίζονται από τη σχολική μονάδα. Η υπό όρους συναίνεση δεν επιτρέπει τη συμμετοχή του/της μαθητή/τριας στην εκπαιδευτική δράση,
- γ. ενημέρωση του σχολείου για τυχόν χρόνιο ή άλλο πρόβλημα υγείας του/της μαθητή/τριας, μόνο στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την ασφάλειά του/της.
- δ. σε περίπτωση πολυήμερης εκπαιδευτικής δράσης την υποχρέωσή του/της υπογράφοντα/ουσας να αναλάβει με δικά του/της έξοδα και δική του/της ευθύνη την επιστροφή του επιμελούμενου τέκνου εφόσον κατά την κρίση του/της Αρχηγού της δράσης παρακωλύει την ομαλή διεξαγωγή της.

4. Ενήλικοι μαθητές/τριες υπογράφουν και καταθέτουν οι ίδιοι/ες τις ανωτέρω υπεύθυνες δηλώσεις.

5. Σε περίπτωση που μαθητής/τρια αντιμετωπίζει χρόνιο πρόβλημα υγείας ή ακολουθεί φαρμακευτική αγωγή η υπεύθυνη δήλωση συνοδεύεται από ενημερωτικό σημείωμα στο οποίο αναγράφονται:

- i. τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο/η μαθητής/τρια,
- ii. ειδική τυχόν διατροφή ή διαιτολόγιο που πρέπει να προσλαμβάνεται ή να αποφεύγεται κατά τη διάρκεια λήψης της ιατροφαρμακευτικής αγωγής,
- iii. το τηλέφωνο του θεράποντος ιατρού και συνιστώμενες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης.

6. Οι υπεύθυνες δηλώσεις φυλάσσονται σε φυσικό ή ηλεκτρονικό αρχείο έως το πέρας του επόμενου σχολικού έτους από το σχολικό έτος διενέργειας της εκπαιδευτικής δράσης.

7. Οι γονείς/κηδεμόνες οφείλουν να κοινοποιούν τα επικαιροποιημένα στοιχεία επικοινωνίας τους στον/στην Διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας. Για τη συμμετοχή μαθητών/τριών σε πολυήμερες δράσεις απαιτούνται και τα στοιχεία επικοινωνίας ενήλικου τρίτου ατόμου, σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η επικοινωνία με τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις των μαθητών

1. Οι μαθητές/τριες οφείλουν κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής δράσης να:

- α) συμμορφώνονται με τις οδηγίες, κατευθύνσεις ή υποδείξεις του Αρχηγού και των συνοδών της δράσης,
- β) μην προκαλούν φθορές στους χώρους που επισκέπτονται,
- γ) σέβονται την προσωπικότητα και τα δικαιώματα των συμμαθητών/τριών τους,
- δ) τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του σχολείου καθώς και τα προβλεπόμενα για την προστασία προσωπικών δεδομένων και τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων ή συσκευών.

2. Συμπεριφορές μαθητών/τριών που θέτουν ή ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής δράσης, την ασφάλεια ή την υγεία των συμμετεχόντων ή προσβάλλουν την προσωπικότητα ή τα δικαιώματα άλλων μαθητών/τριών ή τρίτων προσώπων, γνωστοποιούνται αμελλητί στους γονείς/κηδεμόνες τους και λαμβάνονται τα προβλεπόμενα παιδαγωγικά μέτρα του άρθρου 28 της υπ' αρ. 102791/ΓΔ4/10.09.2024 υπουργικής απόφασης (Β'5130).

3. Σε περιπτώσεις που συμπεριφορά μαθητή/τριας παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή εκπαιδευτικής δράσης εκτός σχολικής μονάδας ενημερώνονται οι γονείς/κηδεμόνες του/της και μετά το πέρας της δράσης δύναται να πραγματοποιούνται παρεμβάσεις παιδαγωγικού χαρακτήρα από Κοινωνικό Λειτουργό ή/και Ψυχολόγο του σχολείου σε συνεργασία με τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό του τμήματος και την οικογένεια του/της μαθητή/τριας με στόχο την μακροπρόθεσμη υποστήριξη του/της μαθητή/τριας.

Άρθρο 22

Προϋποθέσεις συμμετοχής τουριστικών γραφείων σε πρόσκληση μεταφοράς μαθητών

1. Για τη συμμετοχή τουριστικού γραφείου σε πρόσκληση για μεταφορά μαθητών/τριών πρέπει να πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- i. να διαθέτει άδεια γενικού τουρισμού ή άλλη ισοδύναμη άδεια ισχύουσα κατά τον χρόνο δημοσίευσης της πρόσκλησης,
- ii. να μη συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, όπως προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016 (Α' 147),
- iii. να μην τελεί υπό πτώχευση ή να μην έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή να μην τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή να μην έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή να μην έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή να μην έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή να μην βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,
- iv. να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του εκ της φορολογικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας,
- v. να έχει υποχρεωτική Ασφάλιση Επαγγελματικής και Αστικής Ευθύνης Διοργανωτή Ταξιδίων/Ταξιδιωτικού- Τουριστικού Γραφείου.
- vi. να μην εκπροσωπείται από άτομο που έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για α) αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, β) για εγκλήματα σχετικά με την οικογένεια των άρθρων 360 και 360Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), γ) εγκλήματα του ν. 3500/2006 (Α' 232) για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, δ) εμπορία ανθρώπων σύμφωνα με το άρθρο 323Α του Ποινικού Κώδικα και τον ν. 4251/2014 (Α' 80), ε) διακίνηση ναρκωτικών σύμφωνα με τον ν. 4139/2013 (Α' 74), στ) τα εγκλήματα των άρθρων 187, 187Α, 187Β, 299, 306, 308 έως 312 και 324 του Ποινικού Κώδικα. Τα ως άνω ισχύουν και για το προσωπικό του τουριστικού γραφείου που πρόκειται να συμμετάσχει στην εκπαιδευτική δράση.

2. Για την απόδειξη της συνδρομής των κριτηρίων συμμετοχής εκ μέρους των υποψηφίων υποβάλλεται από τους ενδιαφερόμενους κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τους:

α) υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr) που υπογράφεται από τον/τη νόμιμο εκπρόσωπο του τουριστικού γραφείου περί του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο του/της και στο πρόσωπο των ατόμων που θα διαθέσει για την εκτέλεση της σύμβασης οι λόγοι αποκλεισμού των στοιχείων ii, iii και vi και προσκομίζουν αντίγραφο

γενικής ή άλλης ισχύουσας ή ισοδύναμης άδειας τουρισμού, καθώς και τα απαραίτητα νομιμοποιητικά έγγραφα νόμιμης σύστασης και εκπροσώπησής τους όπως και αντίγραφο της ασφάλισης επαγγελματικής αστικής ευθύνης της περίπτωσης ν της παρ. 1.

β) αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο σε ισχύ.

γ) αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ,

δ) γενικό πιστοποιητικό από το Γ.Ε.Μ.Η.,

ε) αποδεικτικό καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018.

Άρθρο 23 **Μετακινήσεις χωρίς διανυκτέρευση**

1. Σε περιπτώσεις που προβλέπεται χρήση μισθωμένου οχήματος για μετακινήσεις μαθητών/τριών χωρίς διανυκτέρευση, ο/η Διευθυντής/ντρια αναρτά πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών, στην οποία υποχρεωτικά αναγράφονται:

- α) ο προορισμός και το πρόγραμμα της δράσης,
- β) η διάρκεια της δράσης,
- γ) ο προβλεπόμενος αριθμός συμμετεχόντων,
- δ) τυχόν προδιαγραφές του μέσου μετακίνησης,
- ε) οι λοιπές απαιτούμενες υπηρεσίες (παρακολούθηση εκδηλώσεων, επίσκεψη χώρων, ξενάγηση κ.λπ.).

2. Η επιτροπή του άρθρου 17 ελέγχει ότι πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 και με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων επιλέγεται η πλέον συμφέρουσα προσφορά λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση ποιότητας-τιμής των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων περιλαμβάνει:

- α) τον αριθμό προσφορών και το ύψος της κάθε προσφοράς,
- β) την τεκμηρίωση των κριτηρίων επιλογής μιας προσφοράς,
- γ) τους λόγους απόρριψης των λοιπών προσφορών.

3. Για την υπογραφή της σύμβασης ο υποψήφιος ανάδοχος προσκομίζει τα κάτωθι δικαιολογητικά τα οποία πρέπει να έχουν εκδοθεί το τελευταίο τρίμηνο πριν την υποβολή τους:

- i. πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης, μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή άλλης ανάλογης κατάστασης,
- ii. πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε εκκαθάριση ή αναγκαστικής διαχείρισης από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή μη θέσεως σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή αναστολής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης ή οιασδήποτε άλλης κατάστασης,
- iii. απόσπασμα ποινικού μητρώου του υπεύθυνου και του προσωπικού που πρόκειται να συμμετάσχει, συμπεριλαμβανομένου του ποινικού μητρώου της περίπτωσης δ του άρθρου 14 του Ν. 4995/2022,
- iv. αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας,
- v. αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας,

vi. υποχρεωτική Ασφάλιση Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης Διοργανωτή Ταξιδίων/ Ταξιδιωτικού-Τουριστικού Γραφείου, καθώς και πρόσθετη ασφάλιση κάλυψης εξόδων σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας των συμμετεχόντων.

Άρθρο 24

Μετακινήσεις με διανυκτέρευση

1. Για τις προγραμματιζόμενες εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας με διανυκτέρευση, αναρτάται στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας και αποστέλλεται προς ανάρτηση στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης υποβολής της προσφοράς, πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην οποία υποχρεωτικά αναγράφονται:

- i. ο προορισμός και το πρόγραμμα της δράσης,
- ii. η διάρκεια της δράσης,
- iii. ο προβλεπόμενος αριθμός συμμετεχόντων,
- iv. τα μέσα μετακίνησης και τυχόν πρόσθετες προδιαγραφές,
- v. η κατηγορία καταλύματος,
- vi. λοιπές απαιτούμενες υπηρεσίες (παρακολούθηση εκδηλώσεων, επίσκεψη χώρων, ξεναγήσεις κ.λπ.).

2. Συνιστάται τα σχολεία να ζητούν από τους υποψήφιους ταξιδιωτικούς πράκτορες πρόσθετη προαιρετική ασφάλιση, που καλύπτει δαπάνες σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας των συμμετεχόντων. Για τις παραπάνω υπηρεσίες πρέπει να ζητείται στην πρόσκληση η τελική συνολική τιμή του οργανωμένου ταξιδιού, αλλά και η επιβάρυνση ανά μαθητή.

3. Οι προσφορές πρέπει να είναι ποσοτικά και ποιοτικά συγκρίσιμες προκειμένου να διασφαλίζεται η επιλογή της πλέον συμφέρουσας. Η προσφορά του τουριστικού γραφείου θα πρέπει να κάνει ρητή αναφορά στην κατηγορία του καταλύματος που προτείνει.

4. Για την ανάθεση της σύμβασης οι υποψήφιοι υποβάλλουν προσφορά που περιλαμβάνει σε χωριστούς υποφάκελους την αναλυτική και οικονομική προσφορά τους αντιστοίχως. Οι προσφορές, που θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3), κατατίθενται κλειστές στο σχολείο ή αποστέλλονται στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του σχολείου σε προστατευμένο αρχείο, με κωδικό πρόσβασης. Στον υποφάκελο της αναλυτικής προσφοράς περιλαμβάνεται λεπτομερής περιγραφή του προγράμματος της μετακίνησης, του τρόπου και των μέσων μετακίνησης, της κατηγορίας του προτεινόμενου καταλύματος και των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και της προτεινόμενης προαιρετικής ασφάλισης που καλύπτει τυχόν έξοδα σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας των συμμετεχόντων στη μετακίνηση. Στον υποφάκελο οικονομικής προσφοράς περιλαμβάνεται ολογράφως και αριθμητικώς σε ευρώ η τελική συνολική προσφερόμενη τιμή, με και χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προβλεπόμενων κρατήσεων ή άλλων εξόδων. Στον ίδιο υποφάκελο περιλαμβάνεται και ανάλυση σε επιβάρυνση ανά μαθητή/τρια. Βασικό κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αλλά λαμβάνονται υπόψη και ποιοτικά χαρακτηριστικά, όπως αυτά έχουν οριστεί στη σχετική πρόσκληση.

5. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εύρεση ταξιδιωτικού πρακτορείου αναρτάται στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας και της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών. Σε περίπτωση που δεν έχουν αποσταλεί τουλάχιστον τρεις (3) προσφορές

μέχρι την ημερομηνία και ώρα που έχει ορισθεί, σύμφωνα με την προκήρυξη, ο διαγωνισμός επαναπροκηρύσσεται με νέα καταληκτική ημερομηνία. Σε περίπτωση που και πάλι δεν υπάρξουν τρεις (3) προσφορές, η επιτροπή επιλέγει μεταξύ των προσφορών που ενδεχομένως υποβλήθηκαν ή, εάν δεν έχουν υποβληθεί, απευθύνεται σε τουριστικό γραφείο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 22, αφού ενημερώσει την οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με σχετικό πρακτικό.

6. Για την αξιολόγηση των προσφορών και την επιλογή της πλέον συμφέρουσας προσφοράς συγκροτείται Επιτροπή, με Πράξη του/της Διευθυντή/ντριας του σχολείου, η οποία αποτελείται από τον/την ίδιο/α, ως πρόεδρο, δύο (2) συνοδούς-εκπαιδευτικούς, οι οποίοι ορίζονται από τον Σύλλογο Διδασκόντων, δύο (2) εκπροσώπους του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, εφόσον λειτουργεί, οι οποίοι εκπροσωπούνται με μία (1) ψήφο, καθώς και από δύο (2) εκπροσώπους του 15/μελούς Μαθητικού Συμβουλίου ή/και των 5/μελών Συμβουλίων των Μαθητικών Κοινοτήτων που θα λάβουν μέρος στην εκδρομή, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα και ευθύνη επιλογής του τουριστικού γραφείου που θα πραγματοποιήσει την εκδρομή. Η επιλογή του τουριστικού γραφείου καταγράφεται στο πρακτικό που συντάσσεται και στο οποίο αναφέρονται με σαφήνεια τα κριτήρια επιλογής. Το πρακτικό, αναρτάται αυθημερόν στην ιστοσελίδα του σχολείου. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης του πρακτικού, δύναται να υποβληθεί ένσταση εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών.

7. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών και την εξέταση τυχόν υποβληθεισών ενστάσεων γίνεται η τελική επιλογή του τουριστικού γραφείου και το σχολείο συντάσσει σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού (ιδιωτικό συμφωνητικό), που υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη. Μετά την κατακύρωση της προσφοράς στο τουριστικό γραφείο δεν μπορεί να γίνει καμία αλλαγή στους όρους της σύμβασης και στις συμφωνημένες υπηρεσίες. Στη σύμβαση περιλαμβάνονται απαραίτητα τα εξής:

- i. το αναλυτικό πρόγραμμα της δράσης,
- ii. το όνομα του ξενοδοχείου, η κατηγορία του, ο αριθμός δωματίων και κλινών και οι παρεχόμενες από αυτό υπηρεσίες,
- iii. η σύμβαση αστικής και ταξιδιωτικής ασφάλισης του τουριστικού γραφείου η οποία εφόσον η μετακίνηση πραγματοποιείται στο εξωτερικό πρέπει να καλύπτει δαπάνες για την νοσηλεία των συμμετεχόντων, την υγειονομική τους μεταφορά και τον επαναπατρισμό τους,
- iv. το συνολικό κόστος της εκδρομής, το κόστος ανά μαθητή/τρια και οι όροι πληρωμής του κόστους συμμετοχής ανά μαθητή/τρια,
- v. οι γενικοί όροι συμμετοχής στην εκδρομή.

8. Για την υπογραφή της σύμβασης ο υποψήφιος ανάδοχος προσκομίζει τα κάτωθι δικαιολογητικά τα οποία πρέπει να έχουν εκδοθεί το τελευταίο τρίμηνο πριν την υποβολή τους:

- i. πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης, μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή άλλης ανάλογης κατάστασης,
- ii. πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε εκκαθάριση ή αναγκαστικής διαχείρισης από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή μη θέσεως σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή αναστολής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης ή οιασδήποτε άλλης κατάστασης,
- iii. απόσπασμα ποινικού μητρώου του υπεύθυνου και του προσωπικού που πρόκειται να συμμετάσχει, συμπεριλαμβανομένου του ποινικού μητρώου της περίπτωσης δ του άρθρου 14 του Ν. 4995/2022,
- iv. αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας,
- v. αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας,

vi. υποχρεωτική Ασφάλιση Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης Διοργανωτή Ταξιδίων/ Ταξιδιωτικού-Τουριστικού Γραφείου, καθώς και πρόσθετη ασφάλιση κάλυψης εξόδων σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας.

9. Επισημαίνεται ότι από την παραπάνω διαδικασία προκήρυξης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αξιολόγησης και επιλογής προσφοράς εξαιρούνται:

α. οι ομάδες έως δέκα (10) ατόμων, συνυπολογίζοντας τους συνοδούς και

β. οι εκπαιδευτικές εκδρομές για τις οποίες η έκδοση εισιτηρίων ή/και η εξασφάλιση της διαμονής γίνεται από άλλους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς φορείς ή από τον φορέα διεξαγωγής της δράσης.

Για συμπράξεις σχολείων με διανυκτέρευση, στις οποίες συμμετέχουν άνω των δέκα (10) ατόμων, συμπεριλαμβανομένων και των συνοδών, ακολουθείται η διαδικασία προκήρυξης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όπως περιγράφεται στο παρόν άρθρο.

10. Στις σχολικές μονάδες τηρείται φάκελος εκπαιδευτικών δράσεων με διανυκτέρευση. Στον φάκελο φυλάσσονται τα αντίγραφα των συμβάσεων της σχολικής μονάδας με τα τουριστικά γραφεία και οι εκθέσεις των Αρχηγών των δράσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 16. Τα ως άνω έγγραφα διατηρούνται για δύο (2) έτη από την πραγματοποίηση της δράσης.

Άρθρο 25

Μέτρα και υποχρεώσεις ασφαλούς διενέργειας μαθητικών μετακινήσεων

1. Οι εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας δύναται να πραγματοποιούνται με οδικά, σιδηροδρομικά, πλωτά ή αεροπορικά μεταφορικά μέσα τα οποία οφείλουν να τηρούν όλα τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας για τη μεταφορά μαθητών/τριών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Η εκκίνηση των εκπαιδευτικών δράσεων πραγματοποιείται από τον χώρο του σχολείου ή από χώρο που καθορίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων. Όταν η μετακίνηση πραγματοποιείται οδικώς η αναχώρηση δεν πραγματοποιείται πριν από τις 06.00 π.μ. και εφόσον δεν προβλέπεται διανυκτέρευση, η άφιξη στον τόπο προορισμού ή η επιστροφή στο σχολείο ή σε χώρο που καθορίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων πραγματοποιείται το αργότερο έως τις 22.00 μ.μ.. Σε περίπτωση χρήσης σιδηροδρομικών, πλωτών ή εναέριων μέσων, είναι δυνατό να διαφοροποιηθούν τα παραπάνω προβλεπόμενα χρονικά όρια εκκίνησης-άφιξης με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

3. Για τις εκπαιδευτικές δράσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με τουριστικά λεωφορεία, ο/η Διευθυντής/ντρια του σχολείου, ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια Διεύθυνση Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας για την ημερομηνία και την ώρα πραγματοποίησης της μετακίνησης ώστε να διενεργηθεί επιτόπιος τροχονομικός έλεγχος των λεωφορείων μεταφοράς και αποστέλλει ηλεκτρονικά, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν την αναχώρηση της εκάστοτε δράσης ηλεκτρονικά αντίγραφα (σε μορφή .pdf ή .jpg) των κάτωθι εγγράφων:

- i. Άδεια κυκλοφορίας του οχήματος της μετακίνησης,
- ii. Άδεια οδήγησης του οδηγού,
- iii. Πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας οδηγού,
- iv. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο του οχήματος,
- v. Δελτίο τεχνικού ελέγχου οχήματος (ΚΤΕΟ),
- vi. Βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου από εγκεκριμένο συνεργείο,
- vii. Επικαιροποιημένο ταχογράφο του οχήματος.

4. Ο/Η Αρχηγός και οι συνοδοί δύνανται να απευθυνθούν στις κατά τόπους διευθύνσεις της τροχαίας για επανάληψη των ελέγχων και κατά τη διάρκεια της οδικής μετακίνησης ο/η Αρχηγός και οι συνοδοί επιβλέπουν την τήρηση των ορίων ταχύτητας.

5. Σε περίπτωση μετακίνησης με τουριστικά λεωφορεία, ο/η Αρχηγός της δράσης φροντίζει για την ανάρτηση στα οχήματα ευανάγνωστης πινακίδας με την ένδειξη «Σχολική Εκδρομή (όνομα σχολείου)» σε εμφανή σημεία στο πρόσθιο και οπίσθιο μέρος του οχήματος, η οποία διατηρείται έως την ολοκλήρωση της εκδρομής.

6. Η τήρηση του προγράμματος της εκπαιδευτικής δράσης αποτελεί ευθύνη του/της Αρχηγού της δράσης και των συνοδών.

7. Οι χώροι που επιλέγονται για τη διαμονή, εστίαση και ψυχαγωγία των μαθητών να διαθέτουν νόμιμη άδεια λειτουργίας και να πληρούν τους όρους ασφάλειας και υγιεινής.

8. Σε έκτακτη ανάγκη ή ανυπέρβλητη δυσκολία που τυχόν προκύψει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής μετακίνησης, ο/η υπεύθυνος/η απευθύνεται στις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές (Αστυνομία, ΕΚΑΒ κ.λπ.) και ζητά τη συνδρομή τους. Παράλληλα, δύναται να απευθυνθεί στον/ην Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή/και στις κατά τόπο αρμόδιες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

9. Εφόσον η δράση πραγματοποιείται στο εξωτερικό, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή ανυπέρβλητης δυσκολίας που τυχόν προκύψει κατά τη διάρκεια της δράσης, ο/η Αρχηγός απευθύνεται, στις πλησιέστερες πρεσβευτικές ή προξενικές αρχές, καθώς και στον αρμόδιο Συντονιστή Εκπαίδευσης Εξωτερικού. Ο Αρχηγός της δράσης οφείλει να έχει στη διάθεση του τα στοιχεία των ανωτέρω προσώπων πριν την έναρξη της δράσης. Για κάθε εκπαιδευτική δράση στο εξωτερικό είναι απαραίτητη η ασφαλιστική κάλυψη για τη διάρκεια του ταξιδιού και της διαμονής των συνοδών εκπαιδευτικών και των μαθητών/τριών. Για εκπαιδευτικές δράσεις σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών απευθυνόμενοι στον ασφαλιστικό τους φορέα μεριμνούν για την έκδοση Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας (Ε.Κ.Α.Α.). Σε περίπτωση που μαθητής/τρια διαθέτει ιδιωτική ασφάλιση, οι γονείς/κηδεμόνες δύναται να καταθέσουν σχετική Υπεύθυνη Δήλωση με συνημμένο αντίγραφο συμβολαίου ή βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα η οποία αναφέρει πως το ασφαλιστήριο συμβόλαιο καλύπτει τα έξοδα νοσηλείας του/της ασφαλισμένου/ης στη χώρα προορισμού.

10. Σε περίπτωση εκπαιδευτικής δράσης στο εξωτερικό, η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ενημερώνει εγκαίρως την Πρεσβεία ή το πλησιέστερο Προξενείο της Ελλάδας στη χώρα μετάβασης με κοινοποίηση της σχετικής Απόφασης μετακίνησης στη Διεύθυνση Ε3 Μορφωτικών, Πολιτιστικών και Αθλητικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών (στην ηλεκτρονική διεύθυνση de3@mfa.gr).

Άρθρο 26
Καταργούμενες Διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η υπό στοιχεία 20883/ΓΔ4/12.02.2020 (Β'456) υπουργική απόφαση και κάθε άλλη αντίθετου περιεχομένου απόφαση.

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19-08-2026

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ